

ni učenci doplačajo, da se včlanijo tudi součenci. 50% članarine letos ni treba pošiljati oblastnemu odboru; ko pridejo poštne položnice, dobi vsaka šola dve položnici in dve dopisnici, da pošlje na brano članarino koncem januarja in ob šolskem sklepu naravnost glavnemu odboru, na dopisnici pa podrobno obrazloži vsoto, če tega noče storiti na sami položnici. Dotlej naj hrani zneske vodstvo, da se nič ne izgubi! — Tiskovine za »zdravstveno tekmo« so pošle; dobro bi bilo, če včlanjene šole prijavijo za svoje podmladkarje število potrebnih listov, da oblastni odbor lahko določi naklado. Služimo bližnjiku!

—c.

Učiteljski pravnik.

PRAVILNIK

o voznih olajšavah na železnicah v državni eksploataciji.

(Konec.)

Posledice zlorabe legitimacij.

Člen 92. Starejšina oblastva, ki podaljšuje in overavlja legitimacije za svoje uslužbence in njih rodbinske člane, je odgovoren za vsako neresnično ali netočno overovitev in podaljšavo kakor tudi za netočne podatke, ki bi se priobčili oblastni direkciji zaradi izdaje legitimacije. Istotako je starejšina odgovoren, če ne obvesti direkcije o izpremembi službenega razmerja posrednih uslužbencev ali upokojenecov in o izpremembi razmerja pri rodbinskih članih, zaradi katere se izgubi upravičenost do znižane vozne cene. V takih primerih mora starejšina odvesti legitimacije ter jih poslati s svojim poročilom direkciji, da se uničijo.

Starejšino, ki bi se pregrešil na ta način, ovadi direkcija njegovemu nadrejenemu oblastvu. Poleg tega ga direkcija trajno izključi od uživanja voznih ugodnosti. Odločba oblastne direkcije o tem je izvršna.

Člen 93. Uslužbenec, upokojenec ali rodbinski član, ki kakorkoli zlorabi dano ugodnost, se izključi za vselej od uživanja vozne ugodnosti. Odločba o tem izda oblastna direkcija in ta odločba je takoj izvršna. Poleg tega ovadi direkcija uslužbenca, bodisi aktivnega, bodisi upokojenega, njegovemu nadrejenemu oblastvu, pa tudi sodnemu oblastvu zaradi prevare. Če gre samo za krivdo rodbinskega člana, ovadi oblastna direkcija tako osebo pristojnemu oblastvu zaradi prevare. Oblastne železniške direkcije se vzajemno obveščajo z razglasom, kadarkoli se kdo izključi od voznih ugodnosti.

Člen 94. Državni uslužbenec, upokojenec ali rodbinski član aktivnega ali upokojenega državnega uslužbenca mora na poziv kontrolnih železniških organov pokazati legitimacijo ter na njih zahtevo ponoviti svojo podpis.

Če se na vožnji ugotovi, da je legitimacija nepravilna ali da se zlorablja, se postopa s potnikom kakor z osebo, najdeno v vlaku brez veljavne vozovnice. Takemu potniku morajo železniški organi odvesti legitimacijo ter jo poslati pristojni direkciji.

Izguba legitimacije.

Člen 95. Kdor izmed državnih uslužbencev, upokojenec ali njih rodbinski član izgubi legitimacijo, mora o tem obvestiti urad, po katerem je dobil legitimacijo. Ta urad o tem obvesti pristojno oblastvo železniške direkcije. Nove legitimacije ne izda železniška direkcija, dokler se ne proglasi izgubljena za neveljavno in dokler li prizadeta oseba ne plača s poštnim čekom v gotovini 100 dinarjev, da se pokrijejo stroški.

Rodbinskim članom in upokojenecem ne izda direkcija nove legitimacije za ono leto, v katerem se je legitimacija izgubila.

III.

Znižana vozna cena za dijake, vojaške in delavce.

Člen 96. Oni dijaki vseh državnih in drugih javnih šol, priznanih po državi, ki so siromašnega stanja, uživajo trikrat na leto znižano vožno ceno v izmeri četrtinske redne tarife, in sicer o božiču, velikih noči, nadalje ko potujejo zaradi vpisa v šolo in ko se vračajo domov po končanem šolskem letu.

Dijaki, ki niso siromašnega stanja, uživajo, ko potujejo zaradi vpisa v šolo in ko se vračajo domov po končanem šolskem letu, 50% enopost redne tarife. Ta olajšava, ob vpisu v šolo in ob povratku po končanem šolskem letu, se nanaša tudi na one dijake visokih šol, ki študirajo v inozemstvu. Dijaki, ki so siromašnega stanja, morajo predložiti nedvomno dokazilo o siromaštvu, da dobe olajšavo četrtinske vozne cene.

Ugodnost velja za dijake srednjih šol za vpis v šolo od dne 15. avgusta do dne 15. septembra, za dijake visokih šol pa od dne 15. septembra do dne 20. oktobra vsakega leta. Za povratek domov velja za dijake srednjih in ostalih šol od dne 15. maja do dne 20. junija, za dijake visokih šol pa od dne 1. junija do dne 20. julija vsakega leta.

Člen 97. Postajne blagajne izdajajo dijakom četrtinske ali polovične vozovnice, če pokaže dijak svojo dijaško legitimacijo (indeks, dijaški list ali dijaško knjižico), siromašni pa mora pokazati tudi potrdilo šolskega oblastva ali potrdilo fonda za siromašne dijake, da je siromašnega stanja. Potrdilo o siromašnosti mora biti potrjeno in overovljeno s pečatom in podpisom šolskega direktorja (upravitelja) ali predsednika fonda. Potrdilo fonda mora biti overovljeno še po univerzitetni upravi.

Člen 98. Dijaki vseh šol uživajo četrtinsko vožno ceno, kadar vrše ekskurzije pod vodstvom svojih učencev. Dijaki visokih šol in višjih razredov srednjih šol uživajo istotako četrtinsko vožno ceno, če napravijo ekskurzijo v skupini najmanj petih oseb. Direkcija izda v takem primeru na prošnjo šolskega oblastva nakaznico za vožnjo po znižani ceni, kadar pa pride do dijaki visokih šol in višjih razredov srednjih šol ekskurzijo sami, kakor je zgoraj omenjeno, izda direkcija nakaznico za vožnjo po znižani ceni, če univerzitetna ali srednješolska uprava uradno priporoči tako ekskurzijo.

Člen 99. Gojenci vojaške akademije, podčastniki, orožniki, vojaški, kadar potujejo domov na dopust, uživajo ugodnost četrtinske vozne cene, če potujejo v uniformi in imajo predpisane legitimacije ali objave svoje komande.

Člen 100. Dijakom pripada vedno III. vozni razred, istotako podčastnikom in orožnikom in

vojaikom. Gojenci vojaške akademije smejo uporabljati II. in III. razred.

Člen 101. Glede voznih olajšav za delavce velja člen 142. srbskega obrtnega zakona, ki se glasi: »Delavci, ki potujejo iz kraja v kraj, da si najdejo delo, imajo pravico, uporabljati državne ali po državni subvencionirane železnice, ladje in poštne vozove za polovico običajne cene, če potujejo v najnižjem voznem razredu. Za legitimacijo jim služi potrdilo kateregakoli oblastva, kateregakoli zbornice ali njih organov.«

IV.

Igralci in igralke.

Člen 102. Igralci in igralke potujočih gledališč, ki so pod nadzorstvom umetniškega oddelka ministrstva za prosveto, uživajo 50% enopost voznih cen zase in za prevoz svoje prtljage, in sicer samo na priporočilo umetniškega oddelka. Na podstavi tega priporočila izdaja pristojna oblastna direkcija vozovnice in nakaznice za prevoz prtljage s 50%nim popustom redne tarife. V tem primeru pripada igralcem II. ali III. vozni razred po njih izbiri.

Člen 103. Če vrše člani narodnega gledališča vzajemna in druga gostovanja, uživajo četrtinsko vožno ceno; nakaznice izdaja ministrstvo za promet za take primere samo na prošnjo umetniškega oddelka ministrstva za prosveto. V teh primerih pripada igralcem in igralkam narodnih gledališč II. vozni razred.

Člen 104. Dijaki, gojenci vojaške akademije in igralci smejo uporabljati tudi brze vlake, toda samo za vožnje v razdalji preko 100 km. Podčastniki, orožniki in vojaški smejo uporabljati samo mešane in potniške vlake.

V.

Vojni invalidi.

Člen 105. Vojni invalidi uživajo brezplačno vožnjo na železnicah v državni eksploataciji; kadar se pošiljajo na zdravniški pregled, kadar se pošiljajo zaradi zdravljenja v bolnice in kopalnice in kadar se pošiljajo v ortopedski zavode ali se od tam vračajo domov.

Člen 106. Vojni invalidi morajo imeti legitimacije, izdane po »Udruženju vojnih invalidov«. Legitimacija mora biti opremljena s fotografijo vojnega invalida ter mora biti overovljena s podpisom predsednika tega združenja, s pečatom udruženja in s podpisom imetnika legitimacije. Fotografija mora biti nalepljena: preko nje, na dva nasprotna ogla, pa mora biti udarjen pečat udruženja, tako da je del pečata pritisnjen na platnico, na katero je nalepljena slika. Vsako tako legitimacijo mora overoviti tudi ministrstvo za socialno politiko s podpisom šefa oddelka za invalide in s pečatom ministrstva za socialno politiko. Vsaka taka legitimacija mora imeti redno številko, pod katero jo je izdalo udruženje, isto tako pa redno številko, pod katero je vpisana v posebnih seznamih, ki jih vodi v to svrhu ministrstvo za socialno politiko. Poleg takih legitimacij morajo pokazati vojni invalidi pri postajni blagajni tudi akt, s katerim se pošiljajo v bolnico, kopalnice ali ortopedski zavod, ali akt, s katerim se pošiljajo na pregled. Kadar se invalid vrača, mora dokazati, da je bil na zdravljenju, pregledu itd.

VI.

Strokovna, znanstvena, pridobitna in humanitarna društva.

Člen 107. Znižano vožno ceno v izmeri 50% redne tarife uživajo znanstvena, strokovna, pridobitna in humanitarna društva za potovanje na kongrese ali letne skupščine teh društev v teku enega leta, tako za centralno kakor tudi za oblastno skupščino ali kongres. Generalna železniška direkcija dovoljuje takim društvom znižano vožno ceno za centralne skupščine in kongrese, oblastne železniške direkcije pa jo dovoljujejo za oblastne skupščine in kongrese.

Člen 108. Priznana pevka društva uživajo istotako znižano vožno ceno v izmeri 50% redne tarife, kadar potujejo zaradi prirejanja koncertov, in sicer samo na priporočilo umetniškega oddelka ministrstva za prosveto. V takih primerih dovoljuje znižano vožno ceno železniška direkcija.

Člen 109. Telovadna sokolska in orlovska društva uživajo znižano vožno ceno v izmeri 50% redne tarife, kadar potujejo na tekme in k proslavam in kadar imajo letne skupščine. Znižano vožno ceno dovoljuje v teh primerih oblastna železniška direkcija.

Člen 110. Organi društva Rdečega križa uživajo brezplačno vožnjo na železnicah, kadar potujejo po državnih poštah; pripada jim II. vozni razred, izjemoma pa tudi I. razred, kar se ravna po oceni generalne direkcije. Brezplačne vozovnice za posredne vožnje izdaja društvenim organom generalna železniška direkcija, in sicer na prošnjo društvene uprave za vsak konkretni primer.

Društvo mora pridobiti generalni direktorji vsako leto imena društvenih članov kakor tudi vsako izpremembo, ki nastane glede društvenih članov.

Ostala društva ne uživajo olajšav pri vožnjah na železnicah.

Člen 111. Revizorji vseh zemljoradniških (poljedelskih) in seljaških (kmetijskih) združenj uživajo 75%nim popustom rednih voznih cen, kadar potujejo zaradi inspekcije zemljoradniških (poljedelskih) in seljaških (kmetijskih) združenj.

Da se morejo revizorji koristiti s temi olajšavami, priobči vsaka združna zveza pristojni oblastni železniški direkciji vsako leto imena svojih revizorjev, ki jih ne sme biti več nego šest. Za vsako potovanje se mora osrednja zveza obrniti na pristojno železniško direkcijo in naprositi za znižano vožno ceno dotičnim revizorjem ter v prošnji navesti točno relacijo potovanja.

Oblastne železniške direkcije izdajo na tako prošnjo nakaznico za nakup vozovnice s 75%nim popustom voznih cen redne tarife. Za vsakega revizorja se dovoljuje v enem letu največ šest voženj, o čemer vodi vsaka oblastna železniška direkcija evidenco. Tem revizorjem pripada po izbiri II. ali III. razred s pravico, uporabljati mešane, potniške in brze vlake.

Vsak tak revizor mora imeti svojo osebno legitimacijo, opremljeno s fotografijo, svojo osebno podpisom in overovitvijo združne zveze.

Te legitimacije overavlja oblastna železniška direkcija s suhim žigom in z direktorjevim faksimilom.

Člen 112. Uredništva dnevniških listov, strokovnih in znanstvenih časopisov uživajo vožno ugodnost na železnicah v državni eksploataciji po odločbi ministra za promet z dne 24. avgusta 1924. M. S. br. 18.085/24.

VII.

Zaključne odredbe.

Člen 113. Brezplačne vozovnice in nakaznice izdaja urad za vozovnice, ki je pri administrativnopopravnih oddelkih ministrstva za promet, generalne direkcije in oblastnih železniških direkcij.

Člen 116. Vsaka oseba, ki potuje z brezplačnimi ali znižanimi vozovnicami, se mora na zahtevo železniških organov legitimirati, razen če je na vozovnici žig: »Velja brez legitimacije«. Z osebo, ki bi se ne mogla legitimirati, se postopa kakor z osebo, najdeno v vlaku brez vozovnice.

Člen 117. S temi predpisi se nadomeščajo vsi dosedanj predpisi, ki se nanašajo na izdajo voznih olajšav na železnicah v državni eksploataciji. Olajšave, ki so določene v tarifni, ostanejo v veljavi, razen kolikor niso izpremenjene s temi predpisi.

Člen 118. Ti predpisi stopijo v veljavo za osebe državnih prometnih ustanov in za vse v njih določene primere znižane vozne cene takoj; za ostale državne uradnike in voje invalide pa velja ta pravilnik izza dne 1. januarja 1925.

Direkcija državnih železnic v Ljubljani, dne 10. novembra 1924; št. 71.732—VI—24.

Splošne vesti.

— Likvidacija prosvetnih oddelkov. Po odločitvi prosvetnega ministra Pribečevića se imajo najkasneje do 15. januarja likvidirati prosvetni oddelki pri pokrajinskih upravah v Zagrebu, Ljubljani in Sarajevu.

— Med šolskim letom se ne sme menjati učnih knjig, tako naredbo je izdal minister prosvete za vso državo. Katere učne knjige se upeljejo v šolo, sklepajo in določajo učiteljske konference. Uporabljati se smejo samo odobrene učne in pomožne knjige.

— Dr. Karl Osvald, univerz. prof. v Ljubljani ni došel v Glavni Prosvetni Savez kot pristaš SLS in ga tudi ni smatrali kot klerikalnega člana te korporacije, kar drage volje lojalno popravljamo z ozirom na notico v zadnji številki našega lista in z ozirom na notico v »Slovenecu« in izjavo, da nikdar ni bil pristaš SLS. Imenovan je bil v Glavni Prosvetni Svet kot strokovnjak v pedagogiki.

— Pov. UJU — Zagreb nam je doposlalo v objavo spodnjo resolucijo, ki jo je objavilo tudi v hrvatskih listih: **Nepovjerenica g. Milutinu Stankoviću.** Gospodinu Milutinu Stankoviću, predsedniku Udruženja Jugoslovenskoga Učiteljstva i glavnemu uredniku »Narodne Prosvjete« u Beogradu. Budući da ste od nekoga vremena počeli upotrebljavati glavni organ Udruženja »Narodnu Prosvjeto« za propagiranje jedne isključivo stranačke politike, koja je usto u protivnosti s mišljenjem većine udruženoga učiteljstva, prinudjeni smo nakon Vašega članka »Demon naše narodne misli« (br. 85. od o. g.) a pozvani Vašim člankom »Anketa učiteljske savjesti«, što je priopćen u 86. broju »Narodne Prosvjete«, izjaviti ovo: Iz teksta se napomenutih članaka vidi, da smatrate »Narodnu Prosvjeto« za svoj lični organ i da u njemu radite protiv volje izvršnoga i glavnoga odbora Udruženja u duhu, koji je protivan staleškim interesima Udruženja. Vaše ispađe protiv g. Svetozara Pribečevića, sadašnjega ministra prosvjete, smatra nedostojnima čitavo ono narodno učiteljstvo, koje nije Vašega političkog mišljenja i koje, po svome slobodnom uvjerenju, pristaje uz politiku g. Pribečevića, a ne može da spram njih ostane ravnodušno ni ostalo učiteljstvo, jer vrlo dobro znade, što je g. Pribečević učinio za osnutak našega Udruženja i što je učinio za narodnu školu i učiteljstvo. Tim napadajima prekinuli ste s mišljenjem i osjećajem velike većine udruženoga učiteljstva, pa Vas ti Vaši čini diskvalifikuju za sve one položaje, što ste ih povjerenjem narodnoga učiteljstva u Udruženje dosada zauzimali. Zato smatramo za svoju dužnost, da u ime 2000 učitelja iz Hrvatske i Slavonije, koji ovdje svi jednodušno misle, najodlučnije odbijemo sve Vaše napadaje, koji za učiteljstvo u ovim krajevima znače poniženje i omalovažavanje. — Nakon svega toga stavljamo Vam do znanja, da učiteljstvo iz Hrvatske i Slavonije nema više povjerenja u Vaš rad, pa očekuje, da ćete u interesu staleža povući konsekvencije. Ističemo još, da nije od Vas korektno, što niste do danas priopćili u »Narodnoj Prosvjeti«, rezoluciju učiteljskoga društva »Jedinstva«, u kojoj su rezoluciji iznesene primjedbe na takav Vaš rad u posljednje vrijeme. — U Zagrebu, 20. novembra 1924. — Članovi glavnoga odbora za Hrvatsku i Slavoniju: Jo-

sip Škavić, predsjednik povjereništva UJU, Jelisava Vavra, I. podpredsjednik UJU, Anton Tunkl, tajnik povjereništva UJU, Blaž Stetić, Jovan Milojević. — Urednik »Jedinstva«, lista Povjereništva UJU u Zagrebu: Lujo Krajačić. Predsjednik zagrebačkoga učiteljskoga društva »Jedinstva«: Ivan Vereš.

— Prekmurje. Članarine za tekoče leto većina članova še ni plačala, vključ temu, da se leto bliža h koncu. Razposlal sem opomine vsem zamudnikom ter prosim, da zadoste najkasneje do 10. decembra svojim dolžnostim. Oni pa, ki se tudi po tem opominu ne odzovejo, naj si pripišejo posledice in eventualne stroške samim sebi.

— Pred izpraševalno komisijo na državni učiteljski v Ljubljani so napravili meseca novembra strokovne izpite: 1. za petje na meščanskih šolah: Oskar Moll, učitelj v Trbovljah; 2. za telovadbo na meščanskih šolah: Marta Gradišar, učiteljica v Moravčah; 3. za pouk na pomožnih šolah: Cveta Krebelj, učiteljica na pomožni šoli v Mariboru in 4. za pouk gluho-nemih: Albin Boštjančič, strokovni učitelj na gluho-nemnici v Ljubljani; Marija Lisac in Marija Rupčić, obe pridrženi zavodu za odgojo gluho-neme dece v Zagrebu.

— Ne 4% popusta, kakor je napravljen v zadnji številki tiskarski škrat, ampak 40% nudi »Učiteljski dom« v Mariboru pri direktnih naročilih za ročne zemljevidne »Pohorje-Kozjak« in Slovenske gorice-Ptujsko polje« šolam od običajne knjigotrške cene.

— Absolventi filozofije. Minister za prosveto je odredil, da imajo absolventi filozofije, ako hočejo biti nastavljeni na srednjih šolah, se javiti najprej za službovanje najmanj dve leti v Južni Srbiji. Na ta način je upati, da se prosveta v teh krajih dvigne na dostojno višino.

— Iz uprave »Zvončka«. Z 12. številko smo zaključili XXV. letnik »Zvončka«.

Že za božične praznike izdamo 1. številko prihodnjega letnika. Tudi v tem letniku bo izhajala zanimiva povest priljubljenega mladinskega pisatelja Josipa Vandota. Že naslov sam »Romanje naše Jelice« znači, da bo povest nad vse mišljiva. Kakor Kekec tako bo tudi ta povest bogata s slikami opremljena. Ne izdamo nikake tajnosti, če omenimo, da bo takoj v 1. številki objavljena vrlo zabavna in šegava pesnitev Save-Radića-Mirta »Kosova osveta«.

Za božične praznike obeta torej »Zvonček« starim in novim naročnikom mnogo veselja in presenečenja.

Uvedli bomo tudi književne nagrade za naše reševalce ugank.

Prosimo torej vse naše članstvo, da nam z vso vnemo nabira naročnike. Razvijte naj takoj živo agitacijo med mladimi čitatelji.

Obenem iskreno prosimo, da hitite kar najbolj mogoče s prijavi, ker 10. december bo skoro tu.

Naj ne bo med nami tovariša(ice), ki ne bi storil(a) v tem pogledu svoje dolžnosti.

— II. književna tombola Jugoslovenske Matice. Lansko leto priredila je Jugoslovenska Matica svojo I. knjižno tombolo, ki je uspela nad vse pričakovane in jo je slovenski narod pozdravil kot eminentno kulturno prireditev z odkritosrčnim veseljem. Od takrat dalje se niso časi za slovensko knjigo prav nič spremenili in zato prireja sedaj Jugoslovska Matica svojo II. knjižno loterijo, ponavljajoč pri tem lanskii oklic. Časi draginje so kruto zadeli tudi slovensko knjigo, najlepše kar ima slovenski narod. Vedno bolj redki postajajo oni, ki si morejo nabavljati slovensko knjigo, ki bo skoraj hranjena le še po knjižnicah. Ta slovenska knjiga, ta naš ponos in naše bodrilo mora med ljudstvo; kajti iz ljudstva je izšla slovenska knjiga, ljudstvo je namenjena in ljudstvo naj jo ima. Da se to vsaj deloma uresniči, priredi Jugosl. Matica v Ljubljani knjižno tombolo. Da pride slovenska knjiga med naše ljudstvo, je torej prvi pomen »književne tombole« Jugoslovenske Matice, ki tudi s tem svojim činom dokazuje, da je ona naših prvih kulturnih organizacij. Kakor vsaka tombola, naj prinese seveda tudi književna tombola prireditelju nekaj dobička. Ta dobiček pa porabi Jugoslovska Matica za one, ki so najbolj potrebni naše pomoči, bodisi v kulturnem ali gospodarskem oziru, porabi ga za naše brate in sestre, ki prebivajo preko naših državnih mej. Iz tega dvojnega ozira je književna tombola Jugoslovenske Matice čista kulturna prireditev, ki je vredna in potrebna vsestranskega podpiranja in sodelovanja. Književna tombola se vrši na sledeči način: Tombolske tablice so opremljene s posebnim okroglim pečatom, ki nosi napis II. književna tombola Jugoslovenske Matice 1924. Vsaka tablica stane 3 Din ter jih prodajajo v prvi vrsti podružnice Jugoslovenske Matice širom cele Slovenije, odnosno kjer podružnice ni, drugi pooblaščenec Jugoslovenske Matice. Zbranje se vrši na sledeči način: Trije odborniki pokrajinskega odbora Jugoslovenske Matice in pristojne oblasti imajo nadzorstvo pri zbranju, ki se vrši v sredo dne 24. decembra 1924. Ta dan se potegneta prvi dve številki, ki se priobčita takoj potem v vseh slovenskih dnevnikih. Kdor je zadel obe številki v eni vrsti, pošlje tombolsko karto v kuverti na

naslov Jugoslovenske Matice v Ljubljani. Odsek kontrolira pravilnost tiskovne karte in izrečane številke ter odda naročilo Matični knjižnici v Ljubljani, da pošlje dobitke na naslov, ki je priložen dotični tiskovni karti. Dne 25. decembra se vleče tretja številka. Ta se ravno tako priloži v vseh dnevnih, in vsi oni, ki so sedaj izmed treh zadeli dve številki v eni vrsti, pošljejo tiskovne karte z natančnim naslovom opremljene v Ljubljano. Tako bodo najbrže izčrpane vse ambe. V nedeljo, dne 28. decembra dobitki s tremi številkami v eni vrsti. Postopek isti kakor zgoraj. V četrtek, dne 1. januarja 1925 se vleče 5. številka. Na vrsto pridejo dobitki tern in kvaterni s tremi oziroma štirimi številki v eni vrsti. Torek, dne 6. januarja vleče se šesta številka. Na vrsto pridejo kvaterni in tudi že činkvini, to je 5 številki v eni vrsti. V nedeljo dne 11. januarja vleče se 7. številka. S to številko bodo gotovo že izčrpani vsi činkvini. Postopek za sprejem dobitka vedno isti. V nedeljo dne 18. januarja se vlečejo potrebne številke za tombolo. Vse dobitke odpošlje po pošti Matična knjižnica v Ljubljani popolnoma brezplačno za onega, ki je dobitke zadeli. Dobitki so sledeči: 150 amb: 1. Dr. Tavčar: Izza kongresa (pravkar izšla); 2. Finžgar: IV. zvezek zbranih spisov (pravkar izšla); 3. Gradnik: Pot bolesti (pesniška zbirka); 4. Dr. J. Tičar: Boj nalezljivim boleznim (s slikami); 5. Ribičič: Zavrtni poštasti (nova mladinska knjiga); 6. Zupančič: Gleiban (II. izdaja); — 120 tern: 7. Podlimbarski: I. zvezek zbranih spisov (nova knjiga); 8. Meško: Listki (nova knjiga); 9. Chesterhon: Mali klatež (mladinska knjiga); 10. Gaspari: Gor čez izaro (mladinska knjiga); — 80 kvaterni: 11. Zupančič: Veronika Deseniška (nova knjiga); 12. Gradnik: Padajoče zvezde (II. izdaja); 13. Kotnik: Koroske storije (nova knjiga); 14. Srbske narodne pripovedke (mladinska knjiga); — 50 činkvini: 15. Levstik: Gadje gnezdo; 16. Melik Jugoslavija (nova knjiga); 17. Dr. Ivo Šorli: Zadnji val (nova knjiga); — 5 tombol: 1. tombola: Vsi letniki Dom in Sveta; (Letnik I.—XXXIV.) (Ako lastnik tega dobitka raje prejme denar, odkupi dobitke Jugoslovenske Matice); 2. tombola: Vse zgoraj navedene knjige in slovenske knjige po prosti izbiri posameznika do zneska 1000 Din; 3. tombola: Vse zgoraj navedene knjige in slovenske knjige po prosti izbiri posameznika do zneska 800 Din; 4. tombola: Vse zgoraj navedene knjige in slovenske knjige po prosti izbiri posameznika do zneska 600 Din; 5. tombola: Vse zgoraj navedene knjige po prosti izbiri posameznika do zneska 500 Din. Poleg tega 100 dobitkov mladinskih knjig kot dobitki za naše šole v Sloveniji. Kaj Jugoslovenska Matica s temi dobitki nudi, je razvidno iz sledečih zanimivih števil. Število rednih dobitkov znaša 405, poleg tega pa ima Jugoslovenska Matica pripravljenih še nad 100 mladinskih dobitkov. V vse te dobitke pride 7288 knjig. Kdor si more predstavljati množino knjig, bo razumel, kakšen kulturni pomen ima književna tombola. Vrednost teh knjig znaša 191.936 Din. Tem številkam ni potreba nobenega pojasnila. Jugoslovenska Matica lahko pričakuje vsled tega popolnoma mirno, da bo druga (božična) književna tombola uspela še lepše od lanske. Tablice za tombolo ima v predprodaji in v zalogi Pokrajinski odbor Jugoslovenske Matice v Ljubljani, Rožaki, sežite po njih ter si osnuite o odnosu pomnožite domačo knjižnico! — V Ljubljani, dne 1. oktobra 1924. Pokrajinski odbor Jugoslovenske Matice v Ljubljani.

Prijatne vesti sa obolele od reumatizma. Pre dve godine pronašao je mladi ruski lekar i bakteriolog dr. Rahlejev jedan lek protiv svih vrsta reumatizma, koji je lek nazvao prema njegovim sastavnim delovima Radio-Balsamica. Primenjivanjem tega leka kod bolesnika obolelih od reumatizma, gihta i reumatičnog ishljasa postigli su se neverovatni rezultati tako da je Radio-Balsamica priznat od svih medicinskih autoriteta Evrope kao jedino i najsigurnije sredstvo protiv svih vrsta reumatizma. Lek se upotrebljava mazanjem, ter veoma brzo deluje neškodeci srcu i neostavljajući nikakvih tragova ni na koži ni u organizmu.

Naš svet posle ovoga rata mnogo pati od reumatizma, te sada ima prilike i najteži reumatičar da se sa dve do tri flašice toga leka brzo i lako izleči. Za izradu i prodaju otvorena je Laboratorija Radio-Balsamica, Beograd, Kosovska ulica 43.

Obrambni vestnik.

—ob Tovariš, ki so ga pregnali Italijani in je dobil sedaj mesto v Jugoslaviji piše: Pred nekolikimi dnevi sem nalezal na članek v »Domoljubu«: »..... varujte se pa zlasti pijancev. Sokolov in učiteljev!« Imenitno se je izdal ta listič! Hočejo dvigniti šolstvo. »Ljubijo« učitelstvo, ej — pa jim povsodi uide njih iskrena (?) ljubezen do vsega šolstva. Oni bi kar najraje pobasali vse v svojo mavho, pa krpali s tem svoje neuspehe in svoje razne deficite. Vidi se, kako ljubezen imate do priprostega ljudstva. Namesto da bi ga vzgajali v ljubezni do bližnjega, kar je vaša najsvejša dolžnost, pa ljudstvo hujskate zopet zelo važen stan v ljudski odgoji. Vidite na nas same madeže. Dolžnost vaša bi bila, da nam potem pomagata kvišku in ako imate res kaj ljubezni do šolstva, da nas opravičujete pred ljudstvom. Ako smo res taka velika ničla, zakaj se pa potem v nas zaganjate? V sedanjem volivnem boju segate po vseh sredstvih blatenja našega stanu, samo da križete s tem samega sebe in svoje madeže. Pa zapomnite si: učitelstvo vstaja in se pripravlja na boj, ko bo samo odločevalo v šolskih zadevah! Ne bomo tekal več

ne za tem in ne za onim! Dobro si pa bomo zapomnili vašo »neizrečno ljubezen« do učitelstva.

Imenovanja in napredovanja.

—i Imenovanje šefa prosvetnega oddelka v Ljubljani. Prosvetni minister Svetozar Pribičević je postavil za vršilca dolžnosti šefa prosvetnega oddelka v Ljubljani prof. Pavla Pestotnika. To imenovanje je začasno, ker je kot šef prosvetnega oddelka znova postavljen dr. Bevk, ki ga je bil odstavil dr. Korosec ter se sedaj nahaja na daljšem bolezenskem dopustu. Čim se povrne s tega dopusta, prevzame dr. Bevk vodstvo prosvetnega oddelka.

—i Na tehniški fakulteti v Ljubljani. Na predlog ljubljanskega vseučilišča je imenoval prosvetni minister Franca Tomažiča za asistenta na oddelku za arhitekturo tehniške fakultete v Ljubljani.

—i Za ravnatelja na srednji tehniški šoli v Ljubljani je imenovan bivši narodni poslanec g. prof. Josip Reisner.

—i Učiteljska imenovanja Ljubljana. V Ljubljani je imenovan za ravnatelja II. deške meščanske šole strokovni učitelj na I. meščanski šoli Alojzij Novak. Za stalni učiteljici ženskih ročnih del v Ljubljani sta imenovani Marija Kuntih in Roza Lampič. — Ljubljanska oblast: V ljubljanski oblasti so imenovani: za stalnega šolskega upravitelja na Ježici Anton Grmek, šolski upravitelj v Kranju, za stalnega šolskega upravitelja v Šmartnem pod Šmarno goro Josip Macarol, za stalno šolsko upravitelico dekleške osnovne šole v Novem mestu Karolina Klemenčič, učiteljica istotam, v Črnučah za stalnega šolskega upravitelja Anton Mahkota, šolski upravitelj v Voklem, za stalnega šolskega upravitelja v Kranjski gori Fran Trošt, učitelj v Ljubljani, za šolskega upravitelja v Begunjah pri Cerknici Alfred Vodopivec, šolski upravitelj v Št. Vidu pri Cerknici. Za stalno učiteljico v Stranjah je imenovana Zofija Vode-Skočanc, učiteljica v Podzemlju, za stalno učiteljico na dekliški osnovni šoli v Novem mestu Terezija Ravhekar, učiteljica v Valtji vasi, za stalno učiteljico na Ježici Staniš Mahkota-Zarnikova, učiteljica v Voklem, na Jesenicah Drago Hudé, šolski upravitelj v Radovljici, v Voklem pri Kranju Josipina Bratina, bivša učiteljica v Jul. Kranju, v Bevkah Jelica Sikošek, za stalno učiteljico ženskih ročnih del v Koprivniku Jakobina Lobiser, v Domžalah Marija Hiti, — Mariborska oblast: V mariborski oblasti: za stalne šolske upravitelje: v Gornjem gradu Josip Korban, šolski upravitelj v Ihanu, v Tišini (Prekmurje) Evgen Antauer, učitelj istotam, v Tvrđkovi A. Šostarič iz Tribuč. Za šolskega upravitelja pri Sv. Petru pri Mariboru Fran Kramer, učitelj istotam, v Strnišču Rihard Burja, šolski upravitelj v Stoprcih. Za stalne učitelje(ice) so imenovani v Sevnici Cezar Sancin v Vinici, pri Sv. Štefanu pri Šmarju Emilija Vodopivec iz Gabrovice in Leopoldina Vodopivec iz Volč. Grada, v Št. Ilju pri Velenju Stanko Gradišnik iz Šmartnega na Paki, v Vučji vasi Stomir Jamšek iz Gunčanov, v Šostanju Rudolf Macarol iz Hoč, v Slovenski Bistrici Josip Krizman iz Kalobja, v Velenju Fran Gorup, bivši učitelj v Velenju, v Sv. Petru pri Mariboru Vladko Voglar z Markovcev, v Rakovcu Fran Sevnik, absolviran učitelj, v Rajhenburgu Gabrijela Debeljak, v Blagovni pri Celju Berta Kos, v Konjicah na dekliški osnovni šoli Ana Maier, v Pečicah Josipina Arnšek, v Rogški Slatini Ljudmila Glinšek. — Za stalne učiteljice žen. ročnih del so imenovane: v Konjicah Sabina Serajnik, v Limbušu Ivana Rozbaud, v Dobovi Marija Gajšek-Tramšek, v Čadramu Josipina Pauser, v Ptujju Marta Peček-Božič, v Murski Soboti Zofija Švarc, pri Sv. Tomažu pri Ormožu Marija Presker, v Novi Cerkvi pri Ptujju Angela Jaklič, v Zavodnji Marija Simončič, na Polzeli Angela Goršek.

Iz naše stanovske organizacije.

Vabila:

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA ORMOŠKI OKRAJ zboruje dne 8. decembra t. l. ob 10. uri predpoldne v ormoški okoliški šoli po nastopnem vzpostavljenem redu: 1. Zapisnik zadnjega zborovanja. 2. Dopisi. 3. Poročilo o pokrajinski skupščini v Krškem in o državnih skupščinah v Dubrovniku. 4. Društveni proračun za 1925. leto. 5. Slučajnosti. Tokrat zboru-

jemo izjemoma iz tehtnih vzrokov na praznik. Polnoštevilne udeležbe pričakuje — odbor.

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA POLITIČNI OKRAJ LJUTOMER zboruje v soboto, dne 13. decembra t. l. v Ljutomeru z začetkom ob 12.13. uri po sledečem dnevnem redu: 1. Odobritev zadnjega zapisnika. 2. Došli dopisi. 3. Razne stanovske in šolske zadeve. 4. Delokrog šolskega voditelja. Poroča tov. Koprivc. 5. Slučajnosti. Udeležba obvezna! Odsotnost se mora opravičiti. Vse šolske voditelje nujno prosim, da do takrat od vseh članov poberejo vso letošnjo članarino ter jo izroče tov. blagajniku — Predsednik.

— ŠMARSKO - ROGAŠKO UČITELJSKO DRUŠTVO bode zborovalo dne 13. decembra ob 10. predpoldne v osnovni šoli na Slatini. Dnevni red: 1. Dopisi. 2. Zapisnik. 3. Obnova P. F. S. poroča tov. Predan. 4. Iz šolske prakse. referat tov. srekega šolskega referenta Šumra. 5. Določitev članarine za leto 1925. 6. Slučajnosti.

Poročila:

— UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBORSKI ŠOLSKI OKRAJ je zborovalo dne 4. oktobra t. l. v Mariboru ob polnoštevilni udeležbi.

V pozdravnem govoru je tov. predsednik omenil nove člane(ice), čestitai je vsem na novo stalno nameščenim tovarišem(icam) in ponovnem imenovanju tov. nadzornika Lichtenwallnerja, katerega je iskreno pozdravil v naši sredini in ga prosil naklonjenosti tudi v bodoče. Tov. nadzornik se je v prisrčnih besedah zahvalil za čestitke, vzpodbujal je članstvo k složenemu delu v korist šolstvu in učiteljskemu stanu. Vsi navzoči so z velikim odobravanjem sprejeli želje tov. nadzornika, ki pa vsled nujnega posla pri velikem županu ni mogel prisostvovati nadaljnjim točkam.

Nato se je prečital zapisnik in došli dopisi.

Tov. Vauda je podal nato zanimivo poročilo o svojih osebnih vtisih pri skupščini v Krškem. O svojih »križih in težavah« na potovanju h glavni skupščini v Dubrovnik pa je nad vse zabavno poročal tov. predsednik Šijanec.

»O praznovanju narodnih in državnih praznikov v svrhu obuditve patriotskih čustev v mladini« razpravlja tov. Knaflič, ki predlaga teze, ki se sprejmejo in objavijo v »Prosveti«.

Nadalje se je v vsestranskih debatah, ki so pokazale enodušno solidarnost članstva, razpravljalo o aktualnih stanovskih zadevah in so se odobrile resolucije, ki so bile objavljene posebe in sledeče:

I. Uvidevamo potrebo, da se podpirajo revni učiteljski in odobravamo akcijo »Podpornega društva za učiteljski naraščaj v Ljubljani«. Ker smatramo, da bodo podpora deležni tudi mariborski učiteljski, sklenemo prispevati ob priliki izplačevanja razlike novih plač meseca novembra kot ustanovno za podporo učiteljskemu naraščaju po 10 Din vsak član. Ta znesek odtegnejo tov. upravitelji in ga izročijo tov. blagajničarki. Ker bode zbrana vsota znesla nad 1000 Din, se od te vsote plača 250 Din članarine zadrugi »Učit. zdrav. dom v Rogaški Slatini«.

II. Da se ne bo vprašanje izenačenja draginskih doklad poročenih učitelje zavlačevalo še dalj časa, naj poverjenstva cele države potom predsedništva srezkih učiteljskih društev ugotovijo število z uradniki poročenih učitelje in njih službena leta. Zbrani materijal bi naj oddal izvršilni odbor UJU v Beogradu prosvetnemu ministrstvu. To pa se mora izvršiti v najkrajšem času, da se ne bodo na kompetentnih mestih izgovarjali, da nimajo podatkov za fin. ministra.

III. Kot obmejno učiteljsko društvo stavimo predlog, da UJU z vsem svojim vplivom posreduje pri merodajnih oblastih, da se vsem šolam, v prvi vrsti pa obmejnimi šolam nakažejo kakor nekdanj poprej, tako tembolj pri današnjih mizernih razmerah za revne učence knjige zastoni ali vsaj po znižani ceni. Tako delajo že leta sem naši sosedi v svojih obmejnih šolah onkraj naše državne meje, torej sosedi, katere v naši državi smejmo za »reže«. Le tako bo mogoče ustreči zahtevi višje šolske oblasti, da mora vsak učenec imeti predpisane učne knjige, sicer pa se z horendnimi cenami šolskih knjig ljudstvo le odbija, ko niti »Kr. zaloga šolskih knjig v Ljubljani« ne daje nekdanj običajno 10. knjigo za revne učence zastoni.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA OKRAJ SV. LENART V SL. GOR. je zborovalo v četrtek, dne 13. novembra 1924 v Sv. Lenartu v Slov. goricah. Navzočih 22 članov izmed 37.

Tovariš predsednik pozdravi vse navzoče in obžaluje, da se nas je zbralo tako pičo število. Malo jih je, ki so se opravičili in ravno tako malo tudi onih, ki redno posejajo zborovanja. Med nami naj ne bo mlačnežev, pokazati moramo, da znamo ceniti delovanje naše organizacije, ravno v hudih časih se je moramo okleniti tesneje. Ako nočemo delati mi, ne more tudi centrala, zato pa vsi v naš krog.

Pozdravi novi vstopivši člani tovarišici Zidar Tiko in Črno Slavo, kakor tudi članico ptujskega društva tov. Dolenc Leopoldino, ki je pridružena tukajšnji mešč. šoli in je pristopila k našemu društvu. Upa, da se bodo počutili v našem krogu dobro in da ne bodo tukaj le našle pravo tovaristvo in zabavo, marveč tudi torišče za svojo nadaljnjo izobrazbo in za povzdigo šolstva, ki je baš v Slov. goricah tako potrebno.

Poslovi se tudi od premeščenih tovarišic Vobič Eme in Šegule Janje. Bili sta naši zvesti člani, stanovsko zavedni in taki tudi nadaljnje ostaneta ter jima želi obilo sreče.

Usposobljenostni izpit sta napravila tov. Bračič Vera in tov. Cujnik Mirko, ki jima iskreno čestita.

Zmagala je tudi pravedna stvar, konec je raznim persekucijam in preganjanjem našega članstva, nič ne traja večno in tako je tudi odzvonilo vladi, ki si je nadela nalogo uničiti naše članstvo in UJU. Hvala Bogu, da ji ni uspelo. Oklenimo se še tesneje naše organizacije in na delo za povzdigo in prosep šolstva, dvoživk ne maramo in ne potrebujemo.

Predavanja: Tov. Franjo Jakopic nam je prav zanimivo podal predavanje: »Nove smernice o ženski vzgoji«. Tov. predsednik se mu prav toplo zahvali. Tov. Vehar predava iz lastne skušnje: »Kako povzdigniti šolski obisk«. To vprašanje je pri nas v Slov. goricah aktualno in baš na nas je, da spravimo to vprašanje z dnevnega reda. Šolski obisk je odvisen v prvi vrsti od samega učitelstva, a kar se tiče kazni, ga mora višja šolska oblast podpirati.

Predlogi: 1. Poverjenstvo UJU v Ljubljani se naproša, da se razveljavi odlok prosvetnega oddelka Ljubljana št. 17.357 z dne 7. oktobra 1924, ako ne popolnoma, pa vsaj za učitelstvo, ki ima nerazdeljen dopoldanski pouk. Učiteljska zborovanja so torišča za nadaljnjo izobrazbo učitelstva in ne smatramo, da s tem prostim dnevom kaj trpi šolstvo, nasprotno, z zborovanji se bo le povzdignilo. 2. Učitelstvo naj pridno posega po knjigah okrajne učiteljske knjižnice. 3. Sklene se, da pristopi naše društvo z enim deležem k »Učiteljskemu zdraviliškemu domu v Rogaški Slatini«.

Prihodnje zborovanje se vrši 15. januarja 1925 v Sv. Trojici, v slučaju slabega vremena teden pozneje.

+ UČITELJSKO DRUŠTVO ZA MARIBORSKI ŠOLSKI OKRAJ je zborovalo v četrtek, dne 6. novembra t. l. ob 10. uri v »Narodnem domu« v Mariboru.

Vsled ukinitve pouka prostih dni ob učiteljskih zborovanjih, se je izmed 115 članov udeležilo zborovanja 51.

Tov. predsednik uvodoma pozdravi tov. Rudolfa Dostala, ki se je udeležil zborovanja kot gost. Omeni tov. Vranca, ki se vsled premestitve poslavlja od društva.

Predavanje. Tov. A. Spreitz referira o temi »Teleologija ali načelo smotrenosti v prirodi« ter zlasti očrta konflikt med opazovanjem narave pod vidikom smotrenosti, t. j. teleologijo in med načelom kauzalnosti. — V zvezi z referatom razpravlja tov. nadzornik Lichtenwallner o času primerni osnovni prirodoisnega pouka v osnovni šoli s posebnim ozirom na potrebe praktičnega življenja.

Sprejme se sledeči predlog tovariša Vauda: Z odlokom z dne 7. oktobra 1924, št. 17.357, je prosvetni oddelak v Ljubljani odločil, da dnevi učiteljskih zborovanj niso pouka prosti. Ker so v očigled temu, da so naše uradne konference že dokaj let sem odpravljene, naša učiteljska zborovanja edina prilika, da učitelstvo z razpravami pedagoško-didaktičnih in drugih znanstvenih tem v toliipotrebem skupnem preotrivanju in posvetovanju skrbi za svojo nadaljnjo izobrazbo ter v tem pogledu nadomestuje bivše uradne konference, naj